(pav.11:2,3). Juosmens srityje, kairėje pusėje, rastas gintaro amuletas (pav.11:1). Tai nedidelis (0,5x3,4-3,5 cm) išlenktas, apačioje įkypai nupjautas gintaro gabaliukas su natūralia skylute. Šis gintaro amuletas, matyt, buvo pririštas prie juostos kairėje pusėje.

Kapinyno Š pašlaitėje rasta 170x125 cm dydžio, 22-55 cm gylio duobė, orientuota ŠR-PV kryptimi. Jos pakraščius riboja nedideli akmenėliai (16x12x6 cm; 9x8x6 cm; 4x5x6 cm ir pan.). Šioje duobėje, pripildytoje degėsių ir pelenų, rastos mažiausiai 6 skirtingų puodų šukės. Rasta daugiau kaip 1500 didesnių ir visai smulkių šukelių. Visi šioje duobėje rasti puodai yra dideli, grublėtu paviršiumi. 2 puodai iš 6 rastųjų yra gnaibytu angos pakraščiu. Puodai smarkiai apdegę viduje ir išorėje. Jie specialiai sudaužyti puodą padedant ant nedidelių akmenėlių ir į jį trenkiant kitu nedideliu akmenėliu.

Kapinyno Š pašlaitėje, kaip ir likusioje kapinyno dalyje, kultūrinio sluoksnio pėdsakų nerasta. Duobėje rasti puodai nepriklauso ir kapams. Matyt, ši sudaužytų puodų pripildyta duobė susijusi su apeigomis, vykusiomis kapinyne, laidojant ir pagerbiant mirusiuosius.

Bronius Dakanis, Arūnas Strazdas

Joniškio rajono kapinynų žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai 1995 m.

LKPC Joniškio rajone 1995 m. vykdė Budraičių (Skaistgirio seniūn.) ir spėjamo Jauniūnų (Gataučių seniūn.) kapinynų žvalgomuosius tyrinėjimus. Literatūroje nurodoma, kad **Budraičiuose,** Vilkijos dešiniajame krante (iš tikrųjų apie 700 m į ŠV nuo kairiojo kranto), Kiaušinio kalnu vadinamoje kalvoje, esąs kapinynas, kuriame rasta VIII-XIII a. dirbinių. 1958 m. keli dirbiniai pateko į ŽAM, dar keli buvo Skaistgirio aštuonmetėje mokykloje. Kapinynas klaidingu pavadinimu (kaip "Kirmino kalnelis") buvo įrašytas į Kultūros paminklų sąrašą. Klaidingai kapinynas pažymėtas ir kultūros paminklų kartografinėje medžiagoje - 400 m į R nuo tikrosios jo vietos, buvusioje S.Dijoko neariamoje sodybos vietoje. Grąžinant

ūkininkui A.Simonavičiui žemę, paaiškėjo, kad jo žemėje, nuo seno ariamoje kalvelėje, randama archeologinių dirbinių. 1994 m. pabaigoje kapinyną žvalgė KPI Šiaulių teritorinis padalinys ir rado įmovinį ietigalį su rombo formos plunksna. 1994 m. nustatyta tikroji kapinyno vieta. 1995 m. suartame jo paviršiuje rasta rankogalinė apyrankė trikampe iškilia briauna.

Pasakojama, kad iš kalnelio, vadinamo Kiaušių kalneliu, Kiauškalniu (ant jo per Velykas vaikai ridendavę kiaušinius), dar caro laikais iškasta daug molio vienkiemių statybai. Žmonės rasdavę "kryžiukų, grandinėlių", kuriuos nešdavę klebonui. Apie 1958 m. A.Simonavičius ariamame kalnelyje rasdavo "kaulų, grandinėlių, kryželių, kirvelių, ieties galų". Juos nešdavo į Skaistgirio mokyklą, o 2 radinius - įmovinį ietigalį ir kiaurakryžmį smeigtuką su pusmėnulio formos pakabučiu - perdavė ekspedicijai.

1995 m. vykdyti kapinyno žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Ištirtas 24,5 m^2 plotas. Su metalo detektoriumi "Pulse Star II" žvalgytas kapinyno paviršius. Armenyje rasta įmovinis kirvis, įmovinis ietigalis, peilis ir dar 7 peilių fragmentai, yla ir susilydęs žalvarinio dirbinio (?) gabalas. ŠV kalvelės papėdėje ištirtame 10 m^2 dydžio plote kapų nerasta. ŠR kalvelės šlaite 14,5 m^2 dydžio ištirtame plote rasti 3 kapai. Kapų duobių kontūrai išryškėjo 50-55 cm gylyje.

Kapas Nr.1. Tai griautinis moters palaidojimas. Mirusioji laidota galva į R (91°), kaulai sunykę, išlikę tik kaukolės ir šlaunikaulio fragmentai. Prie dešiniojo peties buvo padėtas peilis-pjautuvėlis, juosmens srityje - yla, o po šlaunikauliu gulėjo kryžinis smeigtukas su pusrutulio formos buoželėmis ir pusmėnulio formos pakabučiu su grandinėlėmis.

Kapas Nr.2. Tai griautinis vaiko palaidojimas. Mirusysis laidotas galva į R (92°), kaulai sunykę, išlikę tik trys dantys. Kairėje galvos pusėje rastas geležinis dirbinys - peilis (?), ant rankų buvo uždėta po žalvarinę įvijinę apyrankę. Po viena apyranke gulėjo geležinis smeigtukas (?). Rankos turėjo būti sudėtos ant krūtinės.

Kapas Nr.3. Tai griautinis vyro palaidojimas. Mirusysis palaidotas galva į V (295°). Kaulai sunykę, išlikęs tik dantis ir šlaunikaulio pėdsakai. Pečių srityje buvo padėtas įmovinis ietigalis ir peilis, skersai šlaunų gulėjo kovos peilis, o juosmens srityje - geležinis smeigtukas.

Geležiniai dirbiniai, aptikti kapuose, labai blogai išlikę, surūdiję. Be

to, perkasoje rasta puodų šukių grublėtu paviršiumi ir geležinis peiliukas. Kapai datuojami VI - VIII a. ir skiriami žiemgaliams.

Jauniūnuose, beveik 500 m ilgio plote, besitęsiančiame į P nuo Mūšos ir Tautinio santakos palei buvusį senąjį Berlyno-Rygos kelią, vadinamą Vytauto keliu, spėjamoje 1236 m. Saulės mūšio vietoje, pagal prieštaringus vietinių gyventojų pasakojimus (užrašytus prieš žemės grąžinimą bei parko kūrimą ir po žemės grąžinimo), buvę rasta įvairių radinių. Tai IX-XII a. kirvis ir peilis, ietigalis, "kalavijas", balnakilpė, 3 pasagos ir kitokie geležiniai daiktai. Aukštumėlėje, kurioje įsikūrusi K.Aliulio sodyba, įvairiose vietose ištirtas 60 m^2 plotas ir su metalo detektoriais iššvalgytas spėjamo kapinyno (IP 1230/A) paviršius. Archeologinių radinių nerasta, išskyrus į V nuo gyvenamojo namo buvusiame tirtame plote rastas 3 neaiškaus laikotarpio lipdytų (?) puodų šukes. Jos gulėjo po 30-50 cm storio armeniu, priemolio, maišyto su pavieniais angliukais, sluoksnyje. Daugiau kaip 60 cm gylyje didesnėje dalyje tirtų plotų jau rinkosi gruntinis vanduo.

Po tyrimų spėtoje Jauniūnų kapinyno vietoje reikėtų leisti žemės ūkio darbus.

Eugenijus Jovaiša.

Dauglaukio kapinynas

1994 ir 1995 metais VPU Baltų proistorės katedra tęsė Dauglaukio plokštinio kapinyno (Tauragės r.) tyrinėjimus. Pastaraisiais metais tyrinėta R kapinyno dalis, plotuose Nr. XXIV ir XXV ištirti 254 m^2. 1994 m. tyrinėti kapai Nr. 106-117, o 1995 m. - kapai Nr. 118-128. Taigi per dvejus metus ištirti 23 nedegintų mirusiųjų kapai, kuriuose rasti 158 įvairios paskirties dirbiniai.

Mirusieji laidoti 0,40-1,15 m gylyje, aukštielninki, pailgose duobėse apvaliais galais. Kapų sampiluose, kaip tai įprasta Dauglaukio kapams, gausu angliukų. Kai kuriuose kapuose išliko ryškūs skobtinių karstų pėdsakai. Orientacijos pasaulio šalių atžvilgiu dominuoja Š ir P kryptys (Š -1, ŠR - 4, PR - 1, P -2, PV - 8, ŠV - 6 kapai). Lyties požiūriu didžiausiąją